

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Jezus jest z nami” nr AZ-13-01/12-KI-4/13
zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	- wykonane wszystkie zadania - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie zadania	- zapis staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- ćwiczenia czytelne - braki w zadaniach (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	- wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu - wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język - używanie pojęć	- wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem - odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	- wyuczone na pamięć wiadomości - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami - potrzebna pomoc nauczyciela	- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć - odpowiedź niestaranna - częste pytania naprowadzające	- słabe wiązanie faktów i wiadomości - chaos myślowy i słowny - odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy - dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	- uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji - korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	- uczeń zawsze przygotowany do lekcji - często zgłasza się do odpowiedzi - wypowiada się poprawnie	- stara się być przygotowany do lekcji - chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	- wiele razy pomaga w różnych pracach - pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy - aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	- starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania - przejawia postawę apostołską	- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie - uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Oczekuje my na przyjście Pana Jezusa	• podaje przykłady obecności Boga pośród nas • wskazuje w podręczniku tekst biblijny Mt 18,20 • stwierdza, że Pan Jezus posyła swoich uczniów, by Jego nauk przekazywali innym • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • stwierdza, że na Mszy Świętej wierzący spotykają się z Panem Jezusem • podaje, kto jest dla ludzi wzorem miłości	• wymienia sposoby przygotowania się do spotkania z Jezusem • określa katechezę jako spotkanie z Panem Jezusem nauczającym • określa modlitwę jako rozmowę i przebywanie z Bogiem • wymienia, co podczas Mszy Świętej przypomina o obecności Jezusa • wymienia środowiska, w których ludzie powinni sobie okazywać miłość • wskazuje, na czym polega bycie uczniem Jezusa w codziennym życiu	• podaje przykłady, jak tworzyć wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie • wymienia osoby odpowiedzialne za przekazywanie nauki Jezusa • wskazuje, na czym polega wypełnianie czynów apostoelskich w codziennym życiu • opowiada o misji Chrystusa, apostołów i Kościoła • odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia, przepraszania i uwielbienia • uzasadnia, dlaczego modli się rano i wieczorem • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien być na Mszy Świętej w każdą niedzielę • opowiada, jaką modlitwą i jakim gestem rozpoczyna się Msza Święta • mówi z pamięci tekst przykazania miłości J 13,34 • uzasadnia, że czyniąc dobro stajemy się podobni do Jezusa • opowiada, komu i w jaki sposób chce nieść pomoc	• wyjaśnia treść tekstu biblijnego o obecności Pana Jezusa we wspólnocie • opowiada, w jaki sposób chce naśladować Jezusa i Apostołów • formułuje samodzielnie modlitwę, w której dziękuje Bogu, prosi i przeprasza Boga • omawia wybrane prośby modlitwy „Ojcze nasz” • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus jest obecny wśród ludzi, aż do końca świata • daje świadectwo systematycznego uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. • na podstawie wersetu J 13,34 wyjaśnia, kogo Pan Jezus nakazuje kochać • uzasadnia swą gotowość niesienia pomocy najbliższym	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii
II. Kim jesteś, Panie Jezu?	• podaje, w jakim celu Jezus przyszedł na ziemię • definiuje, kto to jest apostoł • potrafi opisać cud w Kanie Galilejskiej • określa, kto to jest pasterz • definiuje pojęcie „ofiara”, • podaje, za kogo Pan Jezus umarł na krzyżu	• własnymi słowami określa pojęcie „Zbawiciel” • podaje imiona dwunastu apostołów • wymienia zadania apostoła Chrystusa • określa, co to jest cud • wymienia cechy dobrego pasterza • w ofierze, jaką Pan Jezus złożył za nas na krzyżu, dostrzega Jego wielką miłość do ludzi • wymienia gesty i postawy, którymi może wyrazić Jezusowi wdzięczność za Jego miłość	• wyjaśnia, w jaki sposób Jezus wypełnił Bożą obietnicę zbawienia • opisuje scenę powołania apostołów • uzasadnia, dlaczego chce być apostołem Jezusa • wymienia warunki zaistnienia cudu • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest wszechmogący • uzasadnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem • śpiewa pieśń „Pan jest Pasterzem moim” • wyjaśnia, że wielka miłość Boga do człowieka przejawiała się poprzez śmierć Jezusa na krzyżu • wyjaśnia, że każda Msza Święta uobecnia ofiarę Jezusa złożoną na krzyżu	• układa własne wyznanie wiary • opowiada, jak być apostołem dzisiaj • opowiada, w jaki sposób wyraża żywą wiarę w cudotwórczą moc Boga • układa modlitwy do Jezusa Dobrego Pasterza odpowiednie do różnych okoliczności życiowych dzieci • potrafi zaśpiewać pieśń „Zbawienie przyszło przez krzyż” • opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Jezusowi za Jego miłość i jak pragnie na nią odpowiedzieć	• opowiada, w jaki sposób daje świadectwo swojej przynależności do Jezusa

III. Do czego mnie wzywasz, Panie Jezu?	• określa Boże przykazania jako drogowskazy prowadzące do Boga • podaje treść pierwszego przykazania • wymienia miejsca i imiona święte • stwierdza, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest obowiązkiem chrześcijanina • wymienia podstawowe obowiązki dziecka wobec rodziców (miłość i posłuszeństwo) • podaje treść piątego przykazania • rozumie, że Pana Jezusa można przyjąć tylko czystym sercem • podaje treść siódmego i dziesiątego przykazania • podaje treść ósmego przykazania • mówi z pamięci Jezusowe przykazanie miłości	• podaje, czego dotyczą przykazania każdej z tablic Dekalogu • określa, co to są: miejsca święte, święte imiona • wskazuje zmartwychwstanie Pana Jezusa jako źródło świętowania niedzieli • podaje przykłady okazywania rodzicom (opiekunom) miłości i posłuszeństwa • podaje przykłady troski o zdrowie i życie • wymienia przykazania mówiące o czystości • podaje przykłady poszanowania rzeczy własnych i cudzych • określa, podając przykłady, pojęcia: prawda, kłamstwo, fałszywe świadectwo • opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie	• charakteryzuje treści każdej z tablic Dekalogu • określa, w jaki sposób wyraża szacunek wobec imion świętych • omawia różnice między niedzielą a pozostałymi dniami tygodnia • wyjaśnia treść czwartego przykazania • potrafi odnieść treść czwartego przykazania do relacji ze swoimi rodzicami • wyjaśnia, dlaczego każdy człowiek powinien dbać o zdrowie własne i bliźnich • wyjaśnia, na czym polega postawa czystego serca • wyjaśnia, na czym polega szacunek do własności cudzej, wspólnej i osobistej • uzasadnia, dlaczego zawsze trzeba mówić prawdę • podaje biblijne przykłady miłości bliźniego	• wyjaśnia, co znaczy wierzyć i ufać Bogu • potrafi uzasadnić dlaczego miejscom poświęconym Bogu należy się szacunek • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli • opowiada, w jaki sposób wyraża swą troskę o dom rodzinny • opowiada, w jaki sposób troszczy się o zdrowie własne i innych • wyjaśnia, co to znaczy żyć w prawdzie • charakteryzuje skutki kłamstwa • wyjaśnia, na czym polega postawa miłości • opowiada o współczesnych sposobach stosowania przykazania miłości	• opowiada, w jaki sposób świętuje Dzień Pański i jak zachęca innych do świętowania • daje świadectwo, jak modli się do Matki Bożej Niepokalanej o pomoc w zachowaniu czystości serca
Katechezy okolicznościowe (tematy: 46–49)	• określa, czym jest różaniec • wymienia odmawiane na nim modlitwy • określa Adwent jako czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa • opisuje wygląd medalika, • podaje, gdzie i w jakich okolicznościach urodził się Jezus	• określa, czym są tajemnice różańca • wymienia części i tajemnice różańca • wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Adwentem • określa, czym jest medalik dla chrześcijanina • wymienia tytuły najbardziej znanych kolęd	• potrafi modlić się na różańcu • wyjaśnia, dlaczego powinniśmy się modlić na różańcu • wyjaśnia wymowę adwentowych symboli • uzasadnia, dlaczego powinien nosić medalik, • potrafi zaśpiewać zaproponowane kolędy • potrafi składać życzenia	• potrafi rozważać tajemnice różańcowe • uzasadnia, dlaczego uczestniczy w liturgii adwentowej • wyjaśnia, w jaki sposób może naśladować Matkę Bożą. • uzasadnia swój szacunek dla medalika, który zawsze nosi • wyjaśnia, w jaki sposób okazuje wdzięczność Bogu za wcielenie Syna Bożego	• aktywnie włącza się w modlitwę różańcową podczas nabożeństw

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Panie Jezu, co mi przynosisz w darze?	- wymienia części Pisma Świętego, - określa, czym jest Kościół - wymienia siedem sakramentów - określa, czym jest sakrament chrztu	- określa, co to jest Ewangelia - wymienia przykazania kościelne - określa, co to jest sakrament - określa znaczenie sakramentów w życiu chrześcijanina - podaje, że chrzest wprowadza nas do wspólnoty Kościoła	- podaje imiona ewangelistów - wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus jest obecny w Kościele - wyjaśnia sens wybranego przykazania kościelnego - potrafi wyjaśnić, czym jest łaska uświęcająca i kiedy ją otrzymujemy - podaje, kto i w jakim celu ustanowił sakramenty święte - potrafi przyporządkować symbole graficzne do odpowiadających im sakramentów - wyjaśnia, jakie skutki dla człowieka powoduje przyjęcie chrztu św.	- potrafi posługiwać się księgą Pisma Świętego - opowiada, w jaki sposób zachowuje przykazania kościelne - uzasadnia potrzebę sakramentów dla podtrzymywania życia w łasce Bożej - opowiada, co robi, by żyć w łasce uświęcającej - uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii - opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu i rodzicom za chrzest	uzasadnia, dlaczego chce być żywym członkiem Kościoła
V. Jak Cię przeprasza Ć, miłosierny Jezu?	- określa, czym jest grzech - podaje najważniejsze fakty z życia syna marnotrawnego - podaje, kto ma władzę odpuszczania grzechów - określa, czym jest sumienie - określa, czym jest rachunek sumienia - przeprasza bliskich za popełnione zło - podaje, że żal i mocne postanowienie poprawy są koniecznym warunkiem dobrej spowiedzi - podaje, że wyznanie grzechów jest warunkiem uzyskania rozgrzeszenia - określa, czym jest zadośćuczynienie	- wymienia rodzaje grzechów - określa, czym jest nawrócenie - podaje, na czym polega nieszczęście grzechu (zerwanie przyjaźni z Bogiem) - przytacza słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania - nazywa postawy sprzeciwiające się przykazaniom Bożym - podaje, że żal za grzechy przybliża do Boga i jest konieczny, by dostąpić ich odpuszczenia - wyraża szczerą wolę poprawy - wypowiada z pamięci formułę spowiedzi sakramentalnej - wymienia pięć warunków sakramentu pokuty - przejawia wolę wynagrodzenia Panu Bogu i ludziom za popełnione zło i podejmuje w tym kierunku działania	- potrafi wykazać różnice pomiędzy grzechem pierwotnym a osobistym oraz ciężkim i lekkim - wyjaśnia, kto może odpuszczać grzechy - wyjaśnia, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania - potrafi rozróżnić dobro od zła - wyjaśnia, w jakim celu robimy rachunek sumienia - potrafi zrobić rachunek sumienia - określa, na czym polega żal doskonały i żal niedoskonały - potrafi przytoczyć słowa Pana Jezusa wzywające do poprawy życia - wyjaśnia, że tylko szczere wyznanie grzechów przywraca czystość duszy - potrafi dobrze przygotować się do spowiedzi - uzasadnia konieczność naprawienia krzywd	- wyjaśnia, w jaki sposób dokonuje się nawrócenie - uzasadnia, dlaczego należy często przepraszać Boga za swoje grzechy - potrafi opisać miejsce spowiedzi oraz czynności kapłana i penitenta - uzasadnia, dlaczego pragnie rozwijać swoje sumienie - uzasadnia potrzebę częstego rachunku sumienia - potrafi wzbudzić w sobie żal doskonały - uzasadnia potrzebę żalu za grzechy i przeproszenia za popełnione zło - uzasadnia pragnienie szczerego wyznania grzechów - uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje dnia pierwszej spowiedzi św.	

VI. Jak Ci dziękować, drogi Jezu?	• określa, czym jest Eucharystia • wypowiada z pamięci modlitwę celnika • określa liturgię słowa jako dialog, rozmowę Boga ze zgromadzonymi na Mszy Świętej ludźmi • wymienia dary składane podczas Mszy Świętej • określa Mszę Świętą jako ucztę Chrystusa i Kościoła • wyjaśnia słowa: „Idźcie w pokoju Chrystusa”	• przytacza słowa ustanowienia Eucharystii • wymienia części Mszy św. • wymienia obrzędy wstępne Mszy Świętej • wymienia poszczególne części liturgii słowa • potrafi odpowiadać na wezwania kapłana w liturgii słowa • wypowiada z pamięci modlitwę „Niech Pan przyjmie Ofiarę z rąk twoich” • określa Mszę Świętą jako ofiarę Jezusa i Kościoła • wskazuje w liturgii Mszy Świętej elementy uczt • wymienia obrzędy zakończenia Mszy Świętej	• omawia okoliczności ustanowienia Eucharystii • potrafi wykazać różnicę między czynnym a biernym uczestnictwem we Mszy św. • potrafi wykazać różnice w zachowaniu faryzeusza i celnika • charakteryzuje obrzędy wstępne • potrafi modlić się spontanicznie • wyjaśnia, czym jest ofiara duchowa i materialna • podaje, w jaki sposób włącza się w ofiarę Chrystusa i Kościoła • uzasadnia, że Msza Święta jest ucztą • potrafi dostrzec owoce Komunii św. w życiu człowieka • określa sposoby aktywnego włączenia się w posłannictwo Kościoła • uzasadnia, dlaczego dąży do pełnego zjednoczenia z Chrystusem w Komunii św.	• wyjaśnia, w jakim celu Pan Jezus ustanowił Eucharystię • uzasadnia wdzięczność Panu Bogu za dar Eucharystii • uzasadnia potrzebę aktywnego uczestniczenia we Mszy św. • uzasadnia potrzebę przeproszenia Boga i ludzi na początku Mszy Świętej • uzasadnia, dlaczego należy słuchać w skupieniu słowa Bożego • opowiada, w jaki sposób współofiarowuje się z Chrystusem podczas Mszy Świętej • potrafi wskazać na związek ofiary Chrystusa w wieczniku, na krzyżu i na ołtarzu • relacjonuje, w jaki sposób słowem i czynem daje świadectwo o Chrystusie	• wyjaśnia, w jaki sposób urzeczywistnia słowo Boże w swoim życiu
Katechezy okolicznościowe (tematy: 50–57)	• podaje, do czego służy modlitewnik • wymienia, czego dotyczą przyrzeczenia chrzcielne • wymienia symbole zmartwychwstałego Chrystusa • wymienia obowiązki wynikające z Pierwszej Komunii Świętej • omawia, w jaki sposób Pan Jezus jest zawsze z nami	• wymienia, co się znajduje w modlitewniku • omawia znaczenie Wielkiego Postu jako czasu powrotu do Ojca • potrafi odpowiadać na wezwania odnowienia przyrzeczeń • świadomie odnawia przyrzeczenia chrzcielne • wymienia kilka wezwań z litanii loretańskiej • opowiada o obecności Pana Jezusa wśród ludzi w Najświętszym Sakramencie • omawia obietnicę Jezusa związaną z praktyką pierwszych piątków miesiąca	• potrafi posługiwać się modlitewnikiem • wyjaśnia, że modlitewnik jest potrzebny jako pomoc w wytrwałej modlitwie i postępie na drodze zbawienia • wyjaśnia, na czym polega nawrócenie • omawia znaczenie odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych • potrafi opisać, na czym polega zmartwychwstanie Jezusa • opowiada, w jaki sposób wyraża radość z faktu zmartwychwstania Jezusa • potrafi ułożyć modlitwę do Matki Bożej • potrafi okazywać wdzięczność Bogu i ludziom • potrafi zachować się godnie podczas procesji eucharystycznej • podaje, w jaki sposób wyraża cześć i szacunek do Najświętszego Sakramentu • potrafi zaplanować wakacje z Panem Jezusem • wyjaśnia sens praktykowania pierwszych piątków miesiąca	• opowiada, kiedy i jak modli się tekstami z modlitewnika • potrafi ułożyć modlitwę dziękczynną za łaskę wiary • potrafi wyjaśnić znaczenie symboli związanych ze zmartwychwstaniem • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzorem człowieka modlitwy i pośredniczką między wierzącymi a Jezusem • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach majowych • uzasadnia potrzebę dzielenia się radością i dobrami materialnymi z innymi ze względu na Pana Boga • uzasadnia potrzebę dawania świadectwa wiary przez uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej i codzienną modlitwę	• relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach drogi krzyżowej i gorzkich żali • opowiada o swoim aktywnym uczestnictwie w procesji Bożego Ciała